

BARBARA KAMPOS: V Avčah so uradno predali namenu prvo črpalno elektrarno v Sloveniji. Zagnal jo je predsednik vlade Borut Pahor. Črpalna elektrarna bo na leto proizvedla 426 gigavatnih ur vršne energije. Soške elektrarne so proizvodnjo tako imenovane modre energije z Avčami skoraj podvojile.

MOJCA DUMANČIČ: Prva slovenska črpalna elektrarna je težka kar 122 milijonov evrov. Prvi mož Soških elektrarn pa trdi, da je grajena varčno.

VLADIMIR GABRIJELČIČ (direktor Soških elektrarn Nova Gorica): Podobne elektrarne se gradijo z približno tisoč evri na kilovatno uro, medtem ko naša je pa približno pod 700 evri na kilovatno uro.

MOJCA DUMANČIČ: S premierjevim simbolnim pritiskom na gum pa so prvo slovensko črpalno elektrarno le začasno zagnali le za nekaj minut, zares bo začela obratovati oziroma bodo začeli Sočo spuščati na strojnico s Kanalskega vrha na 600 metrov nižje Avče konec tedna, ko bo elektrika dražja. Takrat se jo splača proizvajati. Ko bo elektrika cenejša, pa jo bodo črpali tu zgoraj na Kanalski vrh. Elektrarna je večja porabnica energije kot pa proizvajalka. Koliko več je porabi, da proizvede energijo?

MIRAN KOMEL (vodja projekta ČHE Avče, HSE Invest): Ja, približno 18 do 20 odstotkov več energije porabimo za črpanje, vendar s ceno prinesemo vse to noter.

VLADIMIR GABRIJELČIČ (direktor Soških elektrarn Nova Gorica): Mi smo v invest programu izračunali, da bi povratna doba bila približno osem do deset let.

MOJCA DUMANČIČ: Črpalna elektrarna je še en dokaz znanja tehnologije, pa vendarle funkcionira samo na profitu, ki je na razliki cene v elektriki. Ne gre toliko za znanje, kot predvsem za kapital, ki se kuje iz razlike v ceni elektrike. Je to res pravi dosežek?

BORUT PAHOR (predsednik vlade RS): Jaz mislim, da je, kljub vsemu. Slovenija nima veliko možnosti za to, da je suverena v oskrbi z energijo. Mi moramo storiti vse, kar je v določenem trenutku in to ta trenutek je, da gradimo proizvodnjo, ki omogoča elektriko. Investitor že ve, da se mu to izplača, sicer ne bi vložil denarja, mi pa rabimo elektriko. Tukaj jo lahko tudi shranjujemo.

MIRAN KOMEL (vodja projekta ČHE Avče, HSE Invest): Ja, to je v bistvu akumuliranje odvečne energije v nočnem času in pa vikendih in potem proizvodnja v konicah.

MOJCA DUMANČIČ: Elektrarna je torej končana, krajani, ki so skoraj sedem let prenašali gradbišče pa opozarjajo, da mora investitor še počistiti za sabo. Predvsem obnoviti povsem uničene ceste. Treba pa bo tudi še zagotoviti primeren daljnovod, saj spor v Renčah, kjer nasprotujejo žicam, še vedno ni rešen.